

Izhaja vsako prvo in tretjo
nedeljo meseca; velja:
Za celo leto . . . 2 gold. 50 kr.
Za pol leta . . . 1 „ 30 „
Za četrť leta . . . — „ 70 „
Posamesni iztisi prodajajo se po
10 kr. a. v.

PRIMOREC

političen in podučiven list.

Vredništvo je v hiši Kall Via
rociara N.º 1, II. nadstropje, —
ekspedicija v hiši št. 6 Via Sta.
Lucia.
Naročnina naj se blagovoljno
pošilja pod naslovom: **Vek. Raič**
v Trstu.

Povzdignimo krepke glase domovini v slavo!

Avstrijski Poljaki

so zdaj predmet raznih političnih razgovorov, koje ministerstvo samo predložilo gališko resolucijo, nekoliko pristriženo, državnemu zboru. Prav in dobro je, da se Poljakom dovoli, kar zá se avtonomije zahtevajo, in ko bi se jim še več dalo, noben Slovan ne bo rekel proti temu nič, ker Poljakom, kakor nam, privoščimo in želimo prost razvitek in boljšo prihodnost. Pa tega ne umemo, kakó se more vedno le o gališki resoluciji in o galiških poslancih govoriti.

Ne smemo pozabiti, da je v Galiciji tri milijone Rusinov, tedaj večina prebivalstva, in ti se z resolucijo ne slagajo, ka pedaja Poljakom vso neomejeno moč v roke, Rusine pa prepusti popolnem milosti poljski. Kaka je ta milost, se vidi iz tega, da Rusini Poljakom pri vsaki priliki nasprotujejo. Poljaki delajo z Rusini v Galiciji, kakor Rusi s Poljaki v ruski Poloniji. V svojih srednjeveških nazorih si pač mislijo „okó za okó in zob za zob“!

Zatoraj Rusini vedno zahtevajo, naj se Galicija razdeli v dva dela, poljskega in rusinskega; Poljaki pa tega nečejo slišati, ker hočejo gospodovati čez celo deželo. Zavalj tega svojega nasilstva je tudi njihova politika takó brezmooralna in omahljiva; ker radi podpirajo Nemce proti Slavjanom, da jim ti Rusine prepustijo; in če v Avstriji še ni prišlo do trializma, gotovo to ni krivda Poljakov, ki bi bili zmirom pripravljeni nas Slovence in Čehé Nemcem prepustiti, da jim je le dovoljeno v Galiciji gospodovati in sovražne naklepe kovati zoper Ru-

sijo in z njo zoper Slavjanstvo. Pa njim še ni toliko zameriti, ker v svoji slepi jezi ne vedo, kaj delajo; pa zameriti je avstrijski vladi, da v Galiciji Rusinov noče videti, in jih odda na milost in nemilost Poljakom. Se ve da vse avstrijske vlade simpatizirajo s Poljaki, pa simpatije v politiki ne odločujejo. Premisliti bi imela avstrijska vlada, da po odobrenji resolucije v Galiciji še ne bo mirú, ampak da se bodeta oba naroda še toliko huje začela ravsati, ker bodo imeli Poljaki vso moč v rokah, Rusini pa se bodo toliko bolj strastno branili, ker ne bodo imeli več upanja na državno pomoč, in se tam ne bodo smeli pritožiti. In kaj bo konec tega: Rusini, ako nič ne opravijo, kar je pri njihovih okoliščinah in pri poljskej nevsmljenosti verjetno, bodo pomoč iskali izven države, pri svojih najbližjih bratih — in kaj bo potem, vedó le bogovi. Pa če bi prav Rusini ne prosili pomoči, saj Rusija ne bi mogla dolgo hladnokrvno tega gledati, da bi se Rusini kakor Parias zatirali in pritiskali. Ako bi bila avstrijska vlada pametna in politična, ter skrbna za mir in blagor države, rekla bi Poljakom tako le: veste kaj, kar je vam ljubo, je drugim prav; ako hočete, da se vam pravica skaže, skažiti jo tudi vi drugim; kedar se vi z Rusini spravite, se bomo tudi mi z vami, pred pa ne.

Morda se pa z Rusini ni mogoče spraviti? Morda kaj takega zahtevajo, da se jim ne more dovoliti? Kaj še; nič drugega ne zahtevajo, kakor to, da se njihov jezik v šole in uradnije vpelje, sploh da se jim da ravnopravnost; ker se to do zdaj ni zgodilo, so sprevideli, da s Poljaki ni mogoče pod eno streho živeti, toraj so začeli tirjati, naj se Ga-

LISTEK.

Varšavi.

Oj Varšava, oj Varšava,
Ti stara vdova zapuščena,
Zakaj si tako žalostna,
V nekdajne čase zamišljena?

Al' čula si mogočni glas?
Slavjane kliče novi čas,
Odmeva mu Ural, Balkan;
Vesel zaveda se Slovan.

Obleko černo sleci ti,
Debele solze obriši si,
Veselo spet nasmejaj se,
Slavjanskim sestram pridruži se!

Iz mladih let.

Vvod.

Kamen je ležal pri potu. Pod potom v globoki strugi je šumela mogočna reka, in po njej so plavale težke ladije, noseče blago od kraja do kraja.

Dan na dan prihitel je tudi parobrod mimo, in na njem množica ljudi, ki so se odpravili doli v južne kraje. Ozirali so se na visoke bregove, občudevali sivo skalovje, ki je groze molelo vrhunce svoje v jasno nebo, — a le naprej, — moj up je šel po vodi, le jadrajmo za njim.

Kamen je ležal pri potu.

Gledal je mimo plavajoče ladije, videl je ljudi, ki so tako veselo hiteli v tuje kraje, in zavidal jih je. Saj on je moral vedno ostatitu, vedno je moral gledati taiste gore, taisto vodo, taiste rože. In ti so smeli plavati od kraja do kraja, tu se veseliti v nebo kipečih snežnikov, tam trgati dišeče cvetje, — o zakaj ni kamen smel tako srečen biti! Pa saj se ni mogel ganiti. Mirno je ležal pri potu. Mah ga je obraščal, trava je zelenela krog njega, in mladi borovec je vpiral nanj trdo svojo korenino. Včasí je priromal vtrujeni popotnik mimo, in obsedel tu na kamnu, ter si počil. Nagnil je morda tudi glavo in jel sanjati o deželah, ki jih je vže prehodil, o krajih, kjer je bil srečen. In kamen je sanjal ž njim; a oba sta bila žalostna, ko sta se prebudila. In popotnik je vzel palico, ter šel naprej, kamen pa je mirno ležal pri potu.

licija razdeli. Ko bi se jim pa pravica skazala, bi to tirjatev naj brže opustili.

To so tedaj želje Rusinov, in vsak pravičen človek nam bo pritrdil, da so dosti pohlevne in opravičene.

Zatoraj mi protestiramo zoper tako rešenje gališkega vprašanja, kakor namerava vlada, namreč da dá Poljakom popolno nadvladavost čez Rusine. Saj Rusini so dobre duše, in že večkrat so izrekli, da bi s Poljaki radi v miru in prijateljstvu živeli, ko bi jim ti le količkaj pravični bili.

Poljaki pa so jih le neprenehoma izpodrivali in zatirali, menda za to, ker so Rusini; kakor bi ti kaj mogli za to, kar ruska vlada v „kongresovki“ počinja. Pa Galicija je nekdanj spadalala k poljskemu kraljestvu, in od tistega mislijo Poljaki pravico nanjo imeti; pa v tistem poljskem kraljestvu je bilo menda več Rusinov, kakor Poljakov, in Poljaki so mislili, in še zdaj mislijo, da so rojeni gospodje, Rusini pa rojeni hlapci.

Poljski žlahtiči bi še zdaj radi rusinske kmete med sebe razdelili in od njihovega znoja živeli, ter vpeljali desetino in roboto. Pa hvala bogu, tistim časom je odklenkalo.

Ravno zato, ker imajo pri Poljakih plemenitashi prvo besedo, in ker oni poljsko politiko vodijo, ravno za to je njihova politika tako brez moralna, da snujejo poljske legije Turkom na pomoč i. t. d. in zato si tudi nikakor pomagati ne morejo, naj se trudijo kolikor hočejo; in to bo tako dolgo ostalo, dokler žlahtičev ne potisnejo nazaj, in se ne sprijaznijo z demokratičnim duhom časa. Bog daj, da bi se to kmalo zgodilo, ker potem je tudi sprava z Rusi lahko mogoča, in potem bodo tudi začeli čutiti, da so Slovani, in mi jih bomo prijazno sprejeli v naše kolo.

Politični svetozor

Med Nemci v državnem zboru je bila velika preplašenost in razjarjenost, ko je Hohenwart rekel, da je pripravljen tudi Čehom toliko dati, kakor

Poljakom. Tako jim je sape zmanjkalo, da nobeden ni mogel več ziniti, in da se je morala seja končati.

Kaj ti zdaj so čisto odkrito izrekli, da Galicijo le za to pustijo ločiti od cislajtanije, da bi polem Čehe in Slovence toliko lože pritiskali in zadušili.

Za to so bili strašno togotni, ko so po Hohenwartu zvedeli, da bodo Poljaki tudi potem še, ko dobijo svojo samoupravo, glasovali s državnem zboru o ravno teh rečeh, ktere bi doma sami odločevati.

Prav za prav je res, da bi Poljaki ne smeli sklepati o cislajtanskih zadevah, če Cislajtanci o njihovih ne smejo; pa kdo je Nemcem pravico dal, sklepati o zadevah Čehov in Slovencev?

Sila za silo! Drugače, kakor s pestjo, se z nemškimi liberalci ne dá govoriti.

Ali bodo Poljaki s pristriženo resolucijo zadovoljni, se še ne ve. Tudi se sploh ne ve, ali bo kaj iz te stvari ali ne? Državni zbor, kakoršen je sedaj, tega predloga gotovo ne bo potrdil, ker so Poljaki centralistom hrbet obrnili in ministerstvu lica pokazali. Nazadnje bo Hohenwart vender moral hoté ali nehoté državni zbor razpustiti, ker vidi, da s tem zborom ni mogoče shajati. Zdaj so sklenili ti preroki sile in nasilstva sestaviti spomenico na cesarja. Presneto jih ima, ker slutijo, da so njihove ure štete. — 28 avstrijskih škofov je poslalo cesarju pismo, v katerem zahtevajo, naj Avstrija pride papežu na pomoč. V tem pismu terjajo naj se Avstrija potruži da se papežu cela prejšnja država verne ali pa vsaj mesto Rim in njegova okolica. Da bi Avstrija morala z orožjem v roci to terjatvo izvršiti, se po sebi umeje. Kje so tisti časi, ko je bila še njena beseda zadosti!

Volitve na Hrvaškem so imele srečen izid. Kakor se brzojavljavi „Slov. Narodu“ je voljenih med 34 poslanci 25 narodnjakov, 5 magjaronov, 2 neznanca in 2 Starčevićjanca.

Mrazovič, Rački, Vončina, Mankanec, Spišič, Sladovič, Čop, Domijanič in Kotur so voljeni enoglasno. 37 volitev je odloženih za 8 dni.

Lepega pomladnega dne prideta dva fantiča mimo. Prvi se vstavi, ter reče tovaršu: „Zavaliva tale kamen v reko!“ „Le urno“, pravi drugi, „bodeva videla, kako bo voda zaplusknila kviško.“ Kamnu se je zdelo, da sanja; kaj se bode li res vresničila sedaj njegova želja, bo li res plaval sedaj pe svetu, iz dežele v deželo? Naprej, oj le naprej! In ko je tako mislil, privarila sta ga bila dečka že na vrh brega, in sedaj je skakal navzdol od skale do skale, vedno globokeje — še enkrat, — in visoko je zaplusknila voda, vrtinec se je zasukal in globoko na dnu je ležal — za veke vtopljen, — stari kamen.

I.

Stara je bila sedemnajst let. In ko je šla po vrtu, igral se je veter z njenimi črnimi lasmi, cve-toči bezeg jo stresal bele svoje rože na njeno pot, in kraj steze rastoča trava je rosila njeno krilo s srebrnimi kapljami. Iz njenih temnih oči pa je bliščala radost, ne radost temuč nebó, čisto nebó prve ljubezni.

Tako je šla po stezi tje do zelene lope.

Tam jo je čakal ljubček, „lep, ko rano jutro, pa vsem dekletam všeč,“

Tiho sta sedla v zeleno lopo; po gostem grmovji je pihala večerna sapa, na trati je sklanjala in majala rožam rudeče glavice; na vrhu stare lipe pa je sedel zlatokljuni kos, ter pel svojo pesem, glasno in krepko, da je donela od veje do veje, od vrhunca do vrhunca, tje doli po dobravi, da je odmevaje odgovarjal dan danu, med tem, ko je zazvonilo na bližnjem holmcu: „Ave Marija.“

V zeleni lopi pa sta sedela dva srečna človeka. Oj bore mladost!

Trideset let je minulo. V starem gradu je danas nenavadno, veselo gibanje. Okna so razsvitlena, velika truma gostov se suče po okinčanih dvorana, in krasna godba vabi k radostnemu rajanju. Kaj bi tudi ne? Denes je prišel bogati ženin po grajsko hčerko, in jutri jo popelje ko svojo ženko v glavno mesto.

In kako se veseli mlado dekle novega življenja.

In ž njo se raduje njena mati, stara grofinja.

Pa vendar jej radost ne sije iz oči. Lej, sedaj gleda tako otožno svojo hčerko, ki z ženinom tako radostno raja mimo nje. Kaj jej zaliva solza otemnelo oko, kaj jej srce tako nemirno bije? Ali je

Z veseljem nas navdaja vest, da so se Hrvatje tako zdramili. Niso nam sicer tako znane hrvaške razmere, da bi mogli naprej povedati konečni izid vseh volitev, ali bodo dobili narodnjaki večino ali ne; pa to se že vidi, kak velikansk korak naprej so storili narodnjaki od zadnjih volitev sèm. Kajti zadnjokrat je bilo menda samo 12 narodnjakov voljenih, ali koliko, dosti jih ni bilo.

Da se je reč tako na bolje obrnila, je dosti pripomogel tudi baron Rauch s svojim škandaloznim banovanjem; vsak poštenjak se je z nejevoljo proč obrnil od take vlade.

Posebno mi Slovenci imamo vzroke, te zmage hrvaških rodoljubov se veseliti, ker bo to svoj blagodejen vpliv tudi za nas imelo, ker do zdaj smo bili nekako izolirani, za naprej pa se bomo v resnici zamogli na Hrvaško naslanjati, dokler se zavsem ne združimo z njo. Hrvatje pa naj magjarski jarem popolnoma otresejo raz sebe, saj je vsa ta unija neka posiljena stvar. Še dopisnik v „N. F. Presse“ pravi: Laroche foucauld je nekdanj rekel: „Med vsemi resnimi stvarmi je zakon naj bolj smešen.“ Te besede nam pridejo vsakokrat na misel, če se spominimo hrvaško — ogrske zveze.

Gospodarka zbornica se je pogovarjala o razvojačeni granici in njenim združenjem z Ogrsko. Pri tej priložnosti se je pokazalo, kakor tudi v kranjski zbornici, da so tudi Nemci za to, da se združi Žumborski okraj in Marijin dol s Kranjsko. To ne more biti prav, da se Nemeč in Slovan v enem pršašnji strinjata, eden bo gotovo goljufan. Mi pa naravnost rečemo, da se čudimo večini kranjskega zbora, da se ni nobeden oglasil proti temu združenju, in da smo odločno zoper to. Naj se združi, tista pokrajina s Hrvasko, tako bo vsaj pred nemškimi žrelom zavarovana, z nami, pa ne vemo, kaj se še zgodi, in čemú bi potegnili še koga družega s seboj v prepad?

Konečni mir med Nemško in Francozko se je sklenil 10. t. m. v Frankobrodu.

to spomin nekdanjih srečnih dni, ali je to — — oj bore mladost! — —

Po ozkih ulicah glavnega mesta nesò štirje črni možje mrtveca k pogrebu. Reven je bil in neznan, kajti nihče ne gre za njim. Na cesti so ga našli.

Ko ga prinesò do groba, 'zapoje duhovni: miserere, in — votlo pada črna prst v črno jamo. Duhovni vzdigne roki in moli: „Naj v miru počiva, in večna luč naj mu sveti.“

Bore mladost!

II.

Leto za tetom je poteklo; majnik za majnikom je minul. Marsikateri hrastič je pogнал, ter postal v teku časa krepko drevo, a marsikateri hrast je vpognil svoj vrh. Človek! Vzemi pepel in potrosi ga na glavo; tudi ti se boš vpognil.

Blagor hrastu! Tam, kjer se je rodil, kjer je vžival pomladno veselje, tam bo poginell.

In ti človek? Li še veš kje je stala tvoja zibel? Ali te še pozna tvoj rod? Ali nisi še tujec v domačiji?

Na holmu je stal grad. Podnožje so mu bili

Česa nam je treba.

(Dalje).

Tako smo tedaj pomenili se, kakó bi se osnovalo literarno društvo, in v obče kakó bi se povzdignila naša literatura k obilnejšemu evetu. Ako do zdaj nismo nič mogli naprej, nam ostaja upanje, da se bo na bolje obrnilo. Kedar se uredijo učilnice na podlagi narodnega jezika, bodo morali tisti, ki pridejo iz teh šol, vendar po domačih knjigah seči, ker jim bodo te najbolj razumljive. Zdaj vsak omikan Slovenec nemški skoraj bolje zna, kakor slovenski, ker se je učil v nemških šolah. To bo potem vendar drugače. Učenci se bodo sicer naučili nemški, pa vendar jim bo tuj jezik, ker se bodo v narodnem izobrazili, in raje bodo čitali svoje knjige in časopise, nego nemške; nam pa je to vse eno. In to, se nam zdi, bo našo literaturo močno pospešilo.

Ob enim pa z literaturo moramo začeti skrbeti za naš gospodarstveni napredek, ker brez blagostanja se nič ne opravi na nobeno stran ne. Kakó bo tisti, ki si komaj s težavo prisluži svoj vsakdajni kruh, gojil visoke ideje in skrbel za občni blagor, saj mu od lastnih skrbi ne ostaja nič časa. Ravno taka je s celimi narodi: reven narod mora vse svoje sile za to porabiti, da se od dne do dne preživi, in ne utegne pisati in čitati, in se mu tudi ne ljubi; s čim bo literatura podpiral, če nima nič? In kako si bo v politiki veljavo pridobil brez blagostanja? Sam nad seboj obupa, zgine ponos in samosvest, upade mu sreč, in on postane rob svojega sovražnega soseda. Kaj nam je storiti, da si gmotno pomoremo, nam ni treba dolgo premišljevati ampak posnemati samo naše vrle brate česke, in šlo bo. Razen gospodarstvenih družtev različne osnove, bi bilo posebno tudi treba več gospodarskih šol, da bi se v njih mladi kmetovalci naučili, obdelovati zemljo bolj umno in racionalno, kakor njihovi očetje. Pred vsem pa nam je treba, da sami sebe tako uravnamo, kakor mora to storiti človek, ki ima rad svoje gospodarstvo v redu, in nekaj de-

zeleni, solnčnati vinogradi, za njim se je širil smerekovi gojzd. Mladi gospod je bival v gradu; bogat je bil in veselega srca. Dalgočasil se je, ker je bil sam; šel je torej po svetu.

In hodil je od mesta do mesta, in se veselil. Kaj bi se ne; saj ja bil plemenitega rodu, in bogat.

Grad na holmu pa je dobil kmalo novega gospodarja. Saj stari očaki, ki so spali v grobeh iz kamna sekanih, niso vedeli za to; kaj jim tudi mar? —

In tako je šlo leto za letom; mladi plemenitaš je hodil in se veselil po svetu, novi gospodar je bival v gradu na zelenem holmu.

In prišla je zopet pomlad, štirideseta po odhodu mladega gospoda.

Delalci so obdelovali vinograde, po trati so cvele bele marjetice in v šumi so se zibali zvončeki. Lastavice in postovke so letale krog gradu, in gorek veter je majal stare lipe.

Pred gradom je stal raztrgan berač in prosil kruha. Dekla mu ga je dajala. A berač je imel slabe roke; kruh mu je pal na tla. —

Pod klancem je zaukal mladi fant, v lipi je

narja v žepu. Bolj varčni moramo biti, bolj varčni, ne pa vsaki krajcer nesti še toplega v krčmo, in raztrositi lahkomišljeno, kar smo s težkim trdom prisluzili; zmerno jesti in piti, to je zdravo za dušo in teló — in za mošnjo. Res je, da mi ne moremo za to, da smo tako lahkomišljeni v veselji, ker je „guljanje“ vsem Slavjanom že prirojeno, to jo tisto sladko neomejeno veselje, pri katerem se pozabijo žena in otroci, vse skrbi in težave, da celó rane na sreču in na telesu. To se sicer Rusom dobro podaja, pa mi Slovenci s to lastnostjo vendar ne bomo mogli shajati, ker preradi in pregostokrat pademo v „guljanje“, in tako se nam zna zgoditi, da pridemo s gospodarstvom takó na kant, kakor poljski kmetje.

Le dobro, da pri nas Judov ni; Bog ve, koliko bi mi še bolje stali, ko kmetje v Galiciji? Tisti so vse, kar imajo, Judom dolžni, in ti bi jih že davno pregnali iz posestev, ko bi se žid sploh hotel pečati s kmetijstvom; on pa se zadovolji s tem, da pobere jeseni ubogemu kmetavsu vse, kar je pridelal, samo za visoke obresti in za vutko (žganje), kar je je kmet med letom pri židu na upanje spil. Mi sicer še nismo tako daleč, pa znamo priti, ako se kmalo ne požurimo i vzdignemo na marljivo delo za naš gmotni blagor. Imamo za sosede Nemce in Lahe, katerih prvi so marljivi, drugi pa varčni in zmerni. Presneto se moramo popeti, da nas ne denejo čisto na nič s svojo silno konkurencijo. Ako ostanemo pri svoji malomarnosti, takó je gotov naš pogib, kajti če spravijo oni ves kapital v svoje roke, kje bo imela še naša beseda kako veljavo? Saj veste, da ima dan danas le tisti prav, ki kaj ima, in da se le tistemu verjame, ki kaj plača za to.

Če se tako v literaturi in gospodarstvu povzdignemo in okrepimo, nam bo tudi v politiki bolje šlo. Kajti tista politika ne velja nič, vse svoje upanje staviti le na srečne okoliščine, na intrige za kulisami i. t. d.

Politika je sicer umetnost kompromisov, pa kdor je slab, bo pri teh kompromisih zmirom zgubil, ali pa mora slepariti in se bolj močnega kazati, kakor je v resnici; to pa nima obstanka, ker

njegova slabost prej ali pozneje vendar na dan pride. Skrbimo toraj najprvo, da postanemo krepki v vsakem obziru, vse drugo bo samo od sebe prišlo.

Pismo iz okolice.

Čudovita je ta okolica, kamor stopiš vidiš korenjaško pleme, Slovence, ki pa se od sence tržaško-lahonskega straha šibiči; ne imenujem vse, le nekateri so, ali večina je prvo imenovanih, in to so tisti starokopitneži, ki še vedno mislijo, da bi mogli vola za rep upreči ne za komat ali jarm. Čisto slovenska zemlja, a vendar Lahí gospodarijo in mesarijo, le malo se zmenimo za svojo bodočnost. Čitalnic je bilo toliko, kaj je zdaj z njimi? to ti je že znano dragi čitatelj; in ti bi mi gotovo odgovoril: treba nam bi bilo zopet kakega zdravega vetra, da bi nas prebudil iz spanja, v kateriga smo zopet padli, ker so nas z *sčavi* pitali in nas pobijali po ulicah lahoni, takrat ste okusili tujčevo pest, kako skli. Al zarastlo se je vse in pozabilo, kakor da bi se ne bilo nikdar kaj tacega zgodilo; ne boli te uhó, ako slišiš besedo *sčavo*? kaj nas je tako na slabo spravilo? Slabo gospodarstvo, preradi pijemo, zadolžili smo se Lahom in zdaj nas imajo v rokah, da ne moremo tako prsto in sposobno se v bran postavljati. Pozor, še ni prepozno, še je čas, potrudimo se pred vsem da dobemo slovensko glavno šolo v okolico, da bo temelj omike in napredka, ker omika je moč, to nam kaže vrli česki narod, ki je v omiki in narodnim obziru prvi na svetu. Drugo bi bilo potrebno, da bi začeli župani vsi od kraja v okolici slovensko uradovati med občinstvom in z mestnim starošinstvom, in vse vlaškem jeziku pisane liste, oznanila in druge uradne reči brez pomisleka nazaj vračati, sklicavši se na § 19, kar nam državna osnovna postava veli. Ali zakaj župani tega ne storijo? Župani in drugi taki ljudje imajo od mestnega starešinstva delo pri raznih rečeh in torej se nečejo zameriti, ker se že le njih sence boje, raj služijo onim in lastno kri in narod

ščinkovec vabil svojo družico, solnce je sijalo tako zlato tako svitlo na mlado zelenje, in pred belim gradom, pred gradom svojih ponosnih ošakov je pobiral berač košček kruha.

Pozdrav.

Po nebu plava mesec bled,
Nij viditi meglice sled,
Se v jasnem zvezde bliskajo!

Na oknu celo noč slonim,
Poslušam pesmi in bedim;
Ko vaški fantje vriskajo!

II.

Ne plavaj mesec več naprej!
Postoj, ino nazaj poglej —
Tje čez planine za goró!

Vzelenji bela hišica,

Živi tam zadej deklica,

Ki ljubi jo serce zvestó!

III.

Zvezde mile, zvezde jasne,

Oj Ve luči milo krasne;

Tje ljubci sijte v gorni hram!

V hram posejte, v hram poglejte,

In deklici tam povejte!

Da življenje zanjo dam.

IV.

Saj le zanjo brepenim,

Saj zanjo mislim in živim, —

Le zanjo serce mi gori!

Brez nje merzi mi celi svet,

Brez nje je temen vsak pogled!

Brez nje pri meni sreče nij!

FR. BÉZELJAK.

po pustejo v nemar, „žalostna nam majka!“ Primeri se celo, da ljudje, ki še pojma o zidarstvu nimajo, so kot mojstri izvrševalci del, samo da jih mestno starošinstvo nasè naveže in da zvesto svojim nasprotnikom služijo.

Naša nada, da bo v Rojanu novo izvoljeni župan F.....a slovensko začel uradovati in tako spodbudil vse druge s tem lepim izgledom, je šla po vodi. Pregovor pravi: hoteti je znati; pa omenjenemu županu še tega manjka, boji se magistratu zameriti, ker velika milost ki teče, ko med v obljubljeni dež eli, izhaja le od mestniga starašinstva. Toda, Rojanski župan, popotvaj po laški zemlji in zvedi mi župana, da slovensko uraduje, povem ti vsih pet prihodnih srečk.

Ali zagotavljam te, ne boš ga dobil, kajti, vsaki drugi narod svoj jezik časti in z njim samega sebe, ter uraduje v svojem jeziku; le ti in drugi ne, ker bi se zamerili dobrotlivim mestnim očetom. Naznanila in oglase ti le po laško pošlejo, da jih na zid prilepiš, in da jih hodijo vrabci gledat, ker okoličani jih le redko razumejo: in to vse zaradi gole prijaznosti in malega dobička, kar pa nasprotnikom velike obresti nosi. Predrugačimo se, tirjajmo in zahtevajmo ravnopravnost, kakor jo oni uživajo, ker tudi mi moramo z milijonarji ene in iste stroške nositi. Koliko tišoč in tisoč forintov plačujemo dace v mestno blagajnico, in nazaj komaj smetj od tega dobomo. Kake so naše šole! Kakšne sonaše ceste po okolici in kako so obsvitlene? kaj se poskerbi za naš napredek? kratko — nič.

Pogovorimo se in posvetujmo se med saboj, skličimo tabor in v ogromnem številu zahtevajmo ločiti se od mesta, nižje in višje realno, vpeljavo slovenskega jezika v uradih in postavimo se na bran lahonstvu, združimo se z našimi sosedi, Krajnci, da bomo zamogli kot velika celota, krepko braniti narod.

Upam da se bo kako srce omečilo in kak zapanec izbudil. Torej kličimo si naprej! za blagor naroda in ne udajmo se!

Slavoljub.

D o p i s i.

Iz Trsta, 20. maja. Smešno je videti, kakó je ustavoverna stanka zdaj preplašena in zbegana, ona, ki je nekdanj tako mogočno vladala v Avstriji. Omilovanja pa je vredna zavolj revnosti svojega dnha. Že več ko tri leta zmirom naprej tiste neposredne volitve gonije in zahtevajo, češ, da bo to Avstrijo t. j. njihovo stranko rešilo, in vsej opoziciji zamašilo usta. Prav ima Šuselka, ki pravi, da oni nikakor niso liberalci, akoravno se pustijo tako klicati, temveč „absolutisti“ s krvjo in mesom. Zadnje čase so sprevideli, da jim je opozicije nekaj preveč, toraj so se zmenili Galicijo izpustili iz svojih klešč, da bi mogli ostale dežele toliko bolj centralizirati; s Poljaki pa so hoteli sklopiti neko tiho, grešno zvezo v delitev krmila med Nemci, Magjari in Poljaki. Ker pa Poljaki bojda nočejo glasovati za direktne volitve in ker se bodo še za naprej v Cislajtanske zadeve mešali s tem, da bodo z drugimi poslanci vred glasovali o vsaki stvari v državnem zboru, zato se je menda zdaj vsa ustavoverna stranka

odločila zoper Poljake in njihovo resolucijo; menda celo „avtonomistična“ (lucus a non lucendo) stranka.

„Da bi mi le enkrat tako daleč prišli, kakor Magjari!“ so zdihovali, ker se jim je zdelo, da so ti res vsi opozicijo s silo zatrli in zadušili. Pa volitve na Hrvaškem jim bodo dokazale, da so se jako motili, in da ogrska država še nikakor ni v redu, tem več da se bo moral še prej ta navidezni red porušiti in na novo osnovati, in da bodo še predlitavske dežele pred vredjene, ko ogrske.

Gotovo je skoraj, da dobi narodna stranka na Hrvaškem večino v zboru. Ako se to zgodi, moramo agitacijo za združenje s Hrvaško na novo začeti. Narodna stranka bo itak zahtevala inkorporacijo granice in Dalmacije, mi pa jo moramo podkuriti, da tudi za nas vzdigne besedo, ter nas za Jugoslavijo anektira. Iz tega in mnogo drugih uzrokov se moramo veseliti te zmage naših hrvaških bratov. V proslavljenje te zmage, predlagam jaz, bi naj napravili Slovenci in Hrvatje in sploh Jugoslavlani v Trstu po dokončanih volitvah eno veselico, v mestni ali v Rojanski čitalnici, ali pa v obéh. Tisti, ki greste na Tabor v Kastvo, pozdravite nam vse taborce pristrčno!

„Cittadino“ in „Gazzetta di Trieste“ sta se te dni prepirala o slovenskem jeziku v tržaških šolah. Prvi je rekel, da bi se imel učiti, draga pa da ne. Jaz pa mislim, ako se nam potreben zdi slovenski jezik, tedaj so ga učite, ako ne, pa ne. Mi pa upamo, da vam bo še kedaj zelo potreben, če ne vam, pa vašim otrokom.

Prepričani smo, da boste tudi vi to reč iz tega stališča rodili, toraj že za naprej povemo, ka nismo tako naivni, da bi to, ako se upelje, smotrali za kakošno koncesijo za nas.

Iz Rojana 16. majnika. — Jaz le redko čitam časopise, ker me delo in drugi posli zadržujejo, a vendar včasih, kot narodni kmetovalec rad v politične reči nos utaknem.

Bilo je ravno danes, ko mi pride po naključbi tudi „Sl. Narod“ v roke, katerega sem pri mojem prijatlu videl, gapazim dopis od st. Ivana in ko čitam dalej zdelo se mi je da je kaki turški paša podpisan, ker toliko častnih imenov, kakor jih je g. učitelj Masten podpisal, bi mu bil skoraj, kot nevedni kmet, nevošljiv, ko pa pomislim, pod kakvo trobojnico on služi in po katerih naukih se on ravna, sem precej mislil, to je gotovo tovarš našega učitelja Bonina, no saj znam, da se kača z kačo pari, in da omenjeni mrčesi so le za krmo Brenčeljna.

Znano mi je, ko sim z nekim prijateljam od st. Ivana govoril, da je tamošnji veliki prvi učitelj ravno isti kulturonosец, kakor naš g. Bonin. To spričuje zadržanje otrok, kateri so pod njih vodstvom in učenjem odgojeni. Létajo okolo cerkve, kakor bi bili iz Kentuke v Ameriki. Ako se gospod Masten toliko usti, naj ve kot učitelj od prostega kmeta, ki je že tu in tam bil, da je omika temelj, za katero vse drugo sledi.

Da pa on dopisnika v „Sl. Narodu,“ gospej Dalčin priporoča, pa mislim jaz, da bi imel on prvi to storiti potem ne bi bil gotovo v Sl. Narod kaj takega zakvasil, ker pregovor pravi, pometi naj prej pred svojim pragom in izvleči naj prej tram iz svojih oči, potem še le pezdri iz ptujih. Za danes naj bo vam to, ali drugo krat po okolščinah kaj več. Da ste mi zdravi!

Iz Gorice 11. majnika. — Dovoli, dragi mi Primorčec, tudi meni prostorček, da ti kaj o naših šolah povem. Kakor ti je morda že znano ima tuk. gimnazija tri profesorje slovenščine, in sicer g. Orešec-a, g. Artelj-na in g. Hafner-ja. Poslednja dva pa, sta revi, kajti ona nijsta ni ustmeno ni pismeno popolnoma zmožna slovenskega jezika; vrhi tega pa sta v narodnih rečeh mlačna, — sta potuhnjena nemčurja.

Kakor pa moram ta dva gospoda grajati, takó moram pa g. Orešec-a hvaliti. — Gosp. O..... je iskren narodnjak, ki je v slovenščini jako sposoben; on zna vlijati v mlada srca ljubav in navdušenost do mile slovenske domovine. — Gotovo se ne motim, ako rečem, da na tuk. gimnaziju še nij bilo tako iskrenega učitelja, nego je g. Orešec.

Mnogim čest. g. čitateljem je morda že znano, da je omenjeni mlad gospod težavno delo podvzel: Wolfov nemško-slovenski slovar v slovensko-nemško prestaviti. — Se ve, da mu gredó skoro vsi g. gimnazijski dijaci k temu na rokó; kajti vsi se trudijo: mu pišejo i. t. d.

Slava takim učiteljem kakor je g. Orešec, slavo goriškim gimnazijalcem!

Pa pustimo sedaj gimnazijo, poglejmo na realko.

Na tukajšni realki se za slov. dijake kaj slaba godi. Ker je namreč g. V....., professor slovenščine bolen, nijso imeli slov. realci ves prvi tečaj slovenščine. — Tudi sedaj v drugem tečaju nimajo upanja se milega jim materinega jezika učiti, ker omenjeni gospod nij še pri zdravlji.

Res je to žalostno! — „Vender“, poreče marsikedo „se lahko od g. vodje zahteva, da priskrbi Slovincem drugega profesorja; saj mu to ne bode težko, ker so na realki — ako se ne motim — 3 slov. profesorji, in jeden mej njimi bi lahko ta čas g. V.... namestoval.“

Prav ma, ki takó misli. A z žalostjo moram tudi omeniti, da se tukajšni vodja (g. G...i) le za lahonske in nemčurske dijake potezuje, za slovenske pa mu nij mari.

O, kakó slabo se pač pod tacimi lahonskimi pošasti, kakor je g. realski vodja, ubogim slov. dijakom godi! In to lahonsko dušo hočete — kakor se sliši — za deželnega šolskega nadzornika imenovati!

Dragi mi „Primorče“! Dosti bi ti imel še povedati, pa za denes naj bo za dosti. Ako mi dovoliš, dopisoval ti bom mnogo kratij kaj.

Da mi zdravstvuješ!

Drobtinice.

(Slovenska emigracija). G. France Rebec, dovršen filozof, se je podal na Rusko, kjer se bo pripravljaj za profesuro jezikoslovja.

(Za Janežičevo ustanovitev) so nabrali Novomeški dijaki pri bosedi v ta namen napravljani 78 gl. Slava!

(Donesek besede v Rojanski čitalnici), namenjen poškodovanim Neretvaneem v Dalmaciji, znaša okoli 80 gl. Igra „Samo, prvi kralj slovenski“ se je igrala, kakor zmirom, prav dobro.

(Moltke) ne pride na Hrvaško, ampak na slovensko Štajersko. Slovenske dežele so nekđaj spadale nevedé in nehoté k „nemškemu bundu.“

(Lahonske laži). Lahoni so raztrosili po okolici laž, da so čitalnice krive tegá, da moraja okoličani k vojakom; in res so se našli taki, ki so jim verjeli. Ali ne veste da je državni zbor sklenil pod ministerstvom Giskre brambovsko postavu, vsled ktere morajo vsi državljani brez izjemka k izbiri za vojake priti, razun samih Dalmatincev v Boki, ki so se spuntali, in te postave niso hoteli sprejeti. Da se je taka postava sklenila, so čitalnice ravno toliko krive, kakor nekteri okoličani svoje neumnosti. Pa se spuntajte še vi, če imate toliko korajže; pa se ne da, proti cesarski armadi se bojevati ni tako lahkó, kakor kacega vbozega čitalničarja napasti in psovati. Sram vas bodi, da še svojega prijatelja od svojega sovražnika razločiti ne znate! S takim ravnanjem sami sebi in celemu narodu sramoto uelate.

(Poziv predbrojenja na propovijedi dominikanca Arhangjela Kaliča). Tistim našim č. čitateljem, ki hrvaščino umejo, priporočamo propovijedi Arhangjela Kaliča, ki jih izda Drag. Pretner. Naj sledi tukaj njegovo vabilo na naročbo:

„Medju narodnom književnosti koja se tako lijepo razvija na korist prosvjete i izobrazjenja našoga puka, ipak se jošter pazi jedna praznoća, koju do sada malo se spisatelja pobrinulo da povijedi, koje bi i duhovničtvu bile za pravilo, obiteljima za bogoljubno štenje, a svakomu ljubitelju naroda i jezika za napredak književnosti. Plemenitu misao nazad malo godina bijaše začeo sveštenik M. J. Granič kad zamjeri izdavanje knjižice za župnike i propovijedaoce, uvjeren da niko bolje što župničko misništvo može i dužno je uljuditi puk. Dali žalibože, zbog nedostatnog podpora kako nam se čini, imao še okaniti te ljepe namjere.

Premda se mi ne usudjivamo latiti se toliko široka polja, nu želeći da barem najvrjednije djelo medju našim narodnim propovijedaocim bude što prije objelodanjeno, preuzimljemo se izdavanja velesjenjenijeh *Pripovijedi dominikanca Arhangjela Kaliča* dubrovčanina (rod. 1739 † 1816), što nam blagodarno ustupiše velečasni ovi oci dominikanci, pred kojim je svojeručno Kaličevo pismo, što on sam bijaše uredio za tisak, a ne dočekao vidjeti izdanje.

Ne usudjujemo se prije vremena procjenjivati rečeno djelo, nešto da predbrojnici ne budu sumnjiti o našem sudu, a najviše što svaka prosuda bila bi ispod vlastite cjene; dali ćemo samo v tom obziru donieti velecjenjeno mnjenje glasovitog spisatelja Ivana Kurelca, člana jugoslavjanske akademije, a štije se u Radu XII. na str. 233: „Još sam u Dubrovniku olahkotio izdavanje slavnoga dominikanca Kaliča, čim sam kroz nekò vréme vsaki dan u samostan dominikanski pohodio i mlade sinove toga reda u naš pravopis i jezik upučivao, da umet budu delo prepisat i za štampu spremit.“

A za ovim svak se može uvjeriti po sebi o vrjednosti rečenih propovijedi kroz one „Tri besjede redovnika Dominikana dubrovčanina“ tiskane u Dubrovniku god. 1784, što je Kalič bezimence izdao, o mi ćemo opet preštampati i sa družiti s drugim netiskanim propovijedima.

U sve ima 34 propovijedi, 9 besjeda na pohvalu svetaca, i one tri tiskane, izrečene u Dubrovniku prigodom kuge.

Knjiga će biti u velikoj osmini, a imat će u obsegu po prilici 550 strana, a tisak i izvanski ob-

lik bit če po najnovijemu ukusu. Isači če u 3 di-
jela; ejena je za predbrojnik 3 fior. a. v. a ima-
de se unaprijed poslati prva polovina predbrojne
svote, to jest 1 for. 50 novč. a druga polovina šalje
se kad p. n. predbrojnici prime drugi dio.

Predbrojenje i dotična opredjeljena svota ima-
de se slati najdulje do 30. lipnja o. g. nakladnoj
knjižari, jer če se ostale naručbine iza 30. lipnja
ovamo prispivše, samo uz opredjeljenu knjižarsku
ejenu od 3 for. 60 novč. moči odpremiti.

Tiskarski zavod i nakladna knjižara
Dragutina Pretnera

(Karkten). Na Dunaju so dejaki zdravoslovja
(medicinci) napravili prof. Karsten-u strašan škan-
dal; zbrali so se na dvorišču universitete in kričali
mu: Pojdite tje na na Prusko, od koder ste prišli.
Vrgel je namreč pri izpitu kolikor koli dija-
kvo mu je bilo mogoče. Kakor kaže moral res Beč
za pustiti ter se kam drugam podati.

(Pruski junak). Neki nemški kmet, ki je ob času
prusko-francoske vojske prav marljivo časnike bral
in posebno telegrafična poročila z bojišča, reče: „To
pa moram reči, da ta „Oficiell“ mora biti najhra-
brejši pruski junak, ker v vsakem sporočilu z bo-
jišča se govori o njem, vsikdar bil je poleg in vsik-
dar prvi, temu se vklanjam“. Ravež ni vedel, da je
„Oficiel“ samo časnik, ki je prinašal prva poročila
z bojišča.

(Mrtev in živ.) Ko je preteklo ostro zimo peljal
neki ogerski kupec apno v Požun, opazi na enkrat,
da je njegov bolehas sin na vozu zaspal, in ko ga
hoče zbuditi, je bil zmrznjen. Vse prizadevanje,
mladenča spet oživiti, je bilo zastonj, in ko se je
prepričal da je res mrtev in ga ni hotel v mesto
peljati, ga zakopa blizo ceste na polju v globok
sneg. Ko se je drugi dan domu peljal je hotel tru-
plo sina seboj vzeti. Ko ga izkoplje iz snega, opazi
na svoje veselje, da je sin spet topel, odpelje ga
hitro v bližnjo vas. kder so ga prav marljivo s
snegom trli in tako spet oživili. Z mernjene ude
s snegom prav tretji, je poprek naj boljše zdravilo
za take.

(G. Ivan Vončina); lastnik „Branika“ in „Süd-
slavishe Zeitung“, je pred vojaško sodnijo nekrive-
ga spoznan zaradi članka „Baron Rauch in pučka
sol“. S tim je sodnija spet potrdila, da Rauch ni
naj bolj častito banoval, kar je zelo važno za na-
rodno stranko, posebno pri zdajnih volitvah. —
„Branik“, ki se v tej zadevi prinesel uvodni članek
pa je bil konfisciran.

(Nova žaga za drevorejce). J. Kunde sen. v Drez-
dnu je iznašel novo majheno žagico za drevorejce,
ktera reže hitro, gladko in sigurno, tako, da se niti
ne pozna, da bi bilo žagano.

Cenik različne robe v Trstu.

Franko kolodvor Trst.

Zaganice kranjske:		
od 10 do 14,	1200“	po f. 68 do f. —
» 8 » 9	850	» » 38 » » —
skurete	1200	» » 36 » » —
remlji 2/3 nemški		» » 34 » » —

Zaganice štajerske:

od 10 do 14,	1200	po f. 72 do f. —
» » » 9,	850	» » 42 » » —
skurete	1200	» » 42 » » —
remlji francoski 2/3		» » 40 » » —

Zaganice koroške:

od 10 do 14	1200	po f. 82 do f. —
» 8 » 8	850	» » 48 » » —
shurete	1200	» » 55 » » —
remlji 2/3 benč.		» » 52 » » —

Moka I Kaiser		po 11 f. — kr. cent.
II fein		» 10 » — » »
III pol		» 9 » — » »
Mundm.		» 8 25 » »
»		» 5 » 50 » »
Otrobi		» 2 » 70 » »
Fežol rudeki		» 7 » — » »
» zeleni		» 6 » 30 » »
» rumeni		» 6 » 40 » »
» kanarin		» 7 » — » »
» kokes		» 7 » — » »
Slive		» 7 » 50 » »
Maslo		» 51 » — » »
Slanina (špeh)		» 34 » — » »
Seno konjsko		» 2 » 80 » »
» kravje		» 2 » 90 » »
Slama boljša		» 2 » 60 » »
» slabeja		» 2 » 30 » »
Krompir		» 3 » — » »

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka

PRAGI

SPREJME TAKOJ

3 POPOTNIKE

z kavcijo

in

1 VAJENECA

za pisarno

NAJBOLJIMI POGOJI

NATANJČNEJA IZVESTJA PODAJA

GLAVNI ZASTOP

vzajemno zavarovalne praške banke

„SLAVIJA“

V LJUBLJANI

Jan. Lad. Cerny.

ZAHVALA.

Moj rajni mož, g. Jakob Schulhof, se je zavaroval mes. decembra 1867 pri ogerski zavarovalnici na življenje „Haza“,*) za iznesek od **10,000** goldinarjev, da se meni, ko njegovi ženi izplača, kader on umrje. — Nevsmiljena osoda je hotela, da se je to kmalo zgodilo, kajti moj mož je umrl meseca decembra 1870.

Jaz se podam z polico ali protipisom v rokah k vodstvu zavarovalnice „Haze“ meseca aprila t. l., in zavarovani znesek se mi je vže tisti mesec izplačal.

Zatorej se ogerski zavarovalnici za življenje „Haza“ očitno zahvaljujem, in jo priporočam vsem, ki so enako skrbni za svoje ljudi, kakor je bil moj rajni mož — Bog mu daj nebesa!

V **Debrezcinu**, 30. aprila 1871.

Vdova Jakoba Schulhof-a
rojena *Maria Sichermann* l. r.

Henrik Aegerl l. r.)
Adolf Spitzer l. r.) priči.

*) Najviše Opravilstvo zavarovalnega društva »Haza« ima svojo pisarnico v TRSTU na Corsi, *Tergestco*, Scala II. v 2. nadstropju.

POSLANO.

(Za zadržaj in obliko tega predela ne prejemamo nobene odgovornosti Vred.)

Iz letnega sporočila **Peštanskega** društva za leto 1871; zastopano v **Trstu** po g. **G. Palese**, Corso N. 25, je razvidno, kako krepko se razvija ta asekuranca!

V šestih letih si je Peštanska zavarovalnica pridobila toliko zaupanja, da so znašali lansko leto njeni dohodki goldinarjev 3 milijone 284.645.

Sedanje društveno premoženje je razun omenjenih dohodkov, glavnega in pristranskega kapitala gld. 4 milijone 192.726.

V šestih letih je Peštansko društvo plačalo škode gld. 5 milijonov 332.498. —

„Kolika dobrota so zavarovalne družbe za posestnike, to sijajno dokazuje ravno navedeno ogromno število odškodnine; kajti za 5 milijoni in 332.498 gld. se je gotovo marsiktera nesreča poravnala, in brez dvombe je, da ima zdaj mnogo pogorelecev čednejša poslopja nego poprej, ki bi pa bili sicer siljeni, ako niso zavarovani, beraško palico poprijeti.

Nemoramo toraj dovolj priporočati, naj zavaruje vsaki svoje poslopja in pridelke itd., vsaj znesek, ki se za asekuranco plačuje, nobenega ne oslabi, ako pak nesreča pride, vendar le ima dobro pripomoč.

Peštansk zavarovaneec na Kranjskem.

MESMERIZEM.

Sonambula **Anna d'Amico**, ki je s pomočjo svojega moža že mnogo ljudi ozdravila in se šteje med najboljše italjanske zdraviteljice, s tem naznanja, da kdor se hoče zdraviti pustiti od nje, mu ni družega treba, kakor poslati nanjo frankirano pismo, v katero mora položiti dva goldinarja avstr. velj. in pa dva lastna lasa, ter v pismu na tanko razložiti, kako se njegova bolezen prikazuje. Naslov na pismo pa naj se blagovoljno napravi: *Signor Pietro d'Amico professore e magnetizzatore in Belgna (Italia)*.

VILLA STEIN

CESAR FRANC-JOŽEFOVA KOPELJ

na Laškem v Štajerskeji (Tüffer).

Za letošnjo sezono razdajam novo okničane, popolnoma vredjene in preskrbljene posamezne sobe in cela stanovanja za družine s kuhinjami.

Naroči se pri

Costantinu Trapp-u,
inšpektorju na Laškem.

PEŠTANSKO NÁRODNO ZAVAROVALNO DRUŠTVO („Società Nazionale d'Assicurazioni di Pest“)

zavaruje po zelo nizkih premijah, in sicer:

- zoper škodo ognja, bodisi za nepremakljive ali premakljive predmete;
- zoper škodo, ki nastane pri prevažanju na suhem in na morju;
- zoper točo.

V kratkem se bode delovanje našega društva razprostiralo tudi na oddelek

- na vse baže zavarovanja za življenje in smrt.

Dober uspeh, s katerim dela društvo po celi Avstriji in tudi v sosednjih državah, spodbuja nas, da ga posebno mnogobrojnemu krepkemu slovenskemu občinstvu iskreno priporočamo.

Istina, namenjena za odškodovanje zavarovancev, iznaža

1,500,000 Goldinarjev

v gotovem denarju, in je naša skrb in navada, vsako škodo brzo plačati.

V TRSTU, 5. Maja 1871.

NAJVIŠJE OPRAVILSTVO

Peštanskega narodnega zavarovalnega društva: (Via Corso N. 25).